ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Η ΠΡΩΤΗ ΠΡΩΤΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΕΤΟΣ 22ον 1931 — ΛΑΧΕΙΟΝ — ΑΡ. ΦΥΛΛ. 6607

ΙΔΡΥΤΗΣ Κ. ΒΕΛΛΙΑΗΣ — ΔΙΕΥΘ.: Π. Ξ. ΛΕΒΑΝΤΗΣ

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 27 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΙΔΟΥ ΤΙ ΣΑΣ ΛΕΓΟΜΕΝ ΟΡΘΑ, ΚΟΦΤΑ ΚΑΙ ΞΑΣΤΕΡΑ!

Ἐγεννήθη ἐξαίφνης ἓν ζήτημα Ἡ προδοσία τῶν «Μακαμπῆ». Ἀλλ' ἐν τῇ ἐξελίξει του ἔλαβε τοιαύτην ἔκτασιν καὶ μορφήν, ὥστε δικαίως νὰ ἐκπλήσσεται τις καὶ νὰ διερωτᾶται: **Ἐννοοῦμεθα, λοιπόν, εἰς τὸν τόπον αὐτόν, ὅταν θέτωμεν ζητήματα ὑπὸ συζήτησιν ἢ ἁπλῶς παρεξηγοῦμεθα;** Διότι, ἂς ἐξετάσωμεν, ποία ὑπῆρξεν ἡ ἀκριβὴς θέσις τοῦ ζητήματος τῶν «Μακαμπῆ» καὶ πῶς ἠλλοιώθη ἡ μορφὴ καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς σαφοῦς κατηγορίας, ἣν ἐθέσαμεν πρὸ τῆς κοινῆς γνώμης **δι' ἕνα ἀντιπρόσωπον** τῆς ὡς ἄνω ὀργανώσεως, μετασχόντα συνεδρίου καμιτατζηδικοῦ ἐν Σόφιᾳ, ἢ συνελεύσεως, τῆς ὁποίας μετεῖχον καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν κομιτατζήδων.

Ἐπὶ τῇ βάσει πληροφοριῶν αὐτοῦ τοῦ Βουλγαρικοῦ τύπου, ἀπὸ τὰς στήλας, τοῦ ὁποίου διὰ μακρῶν ἐξετέθησαν τὰ τοῦ συνεδρίου τῶν Μακαμπῆ τῆς Σόφιας, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων ἐγκύρων πηγῶν, τὰς ὁποίας δὲν θὰ δυσκολευθῶμεν ν' ἀναφέρωμεν ἐνώπιον πάσης ἁρμοδίας ἀρχῆς κατέχομεν τὸ γεγονὸς τὸ ἀναμφισβήτητον καὶ ἀδιάψευστον, ὅτι ὁ ἀντιπρόσωπος τῶν Μακαμπῆ ἐν Σόφιᾳ, εἴτε διότι ἠγνόει τὴν Βουλγαρικὴν γλῶσσαν, εἴτε δι' ἄλλους λόγους, αἰτίας καὶ ἀφορμὰς δὲν ἔδειξε τὴν ἐμπρέπουσαν στάσιν, ὅταν οἱ παράγοντες τοῦ κομιτάτου οἱ μετέχοντες τοῦ συνεδρίου καὶ αὐτὸς ὁ ἀρχιγραβεῖνος τῆς Σόφιας, ὕψωσαν τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐπεκαλέσθησαν τὴν θείαν δύναμιν τοῦ Ἰεχωβᾶ **ὑπὲρ τῆς αὐτονομήσεως τῆς Μακεδονίας.**

Θὰ ἦτο ἀληθῶς ἀνάξιον ἡμῶν ὡς Ἑλλήνων δημοσιογράφων νὰ παρέλθωμεν ἐν σιγῇ γεγονός, ὅ,τι ν θαθύτατα τὴν Ἐθνικήν μας φιλοτιμίαν καὶ νὰ πνίξωμεν μέσα εἰς ἕνα ἐμπορικὸν συλλογισμὸν τὴν δικαίαν μας ἀγανάκτησιν κατὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τῶν Μακαμπῆ τοῦ ὁποίου ἡ στάσις δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ ἐξεγείρῃ καὶ αὐτοὺς τοὺς Ἕλληνας Ἰσραηλίτας, ἐὰν ἤθελον νὰ ἐξετάσουν ἀπὸ τῆς αὐτῆς μὲ ἡμᾶς σκοπιᾶς τὸ ζήτημα. Δυστυχῶς ἀπέφυγαν νὰ τὸ κάμουν. Καὶ ὄχι μόνον δὲν ἐζήτησαν μεθ' ἡμῶν τὴν τιμωρίαν τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου ὑπευθύνου, ἀλλ' ἐγενίκευσαν τὸ ζήτημα καὶ τὴν στενὴν καὶ προσωπικὴν ὅλως ὑπόθεσιν τοῦ ἀντιπροσώπου τῶν Μακαμπῆ, τὴν μετέβαλον εἰς ζήτημα **γενικὸν Ἑβραϊκὸν** φορτώσαντες εἰς τοὺς ὤμους τῆς ἀνευθύνου Ἰσραηλιτικῆς ὁλότητος τῆς Θεσσαλονίκης τὴν βαρυτάτην κατηγορίαν, ἐπὶ ἐσχάτῃ προδοσίᾳ, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ βαρύνῃ ἐξ ὁλοκλήρου, καὶ μέχρις ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου, τὸν κ. Ἰσαὰκ Κοέν.

Δὲν θέλομεν νὰ καταλογίσωμεν **σκόπιμον παρεξήγησιν** δημιουργηθεῖσαν ἀπὸ τὸν Γαλλόφωνον καὶ Ἰσπανόφωνον Ἑβραϊκὸν Τύπον, ἀπὸ τοὺς βουλ[illegible]ς καὶ γερουσιαστάς των, ἀπὸ τὰς ὀργανώσεις καὶ τὰ σωματε[illegible]ων, πλὴν ἡ τηρηθεῖσα τακτικὴ καὶ ὡς ἁπλῆ ἀκόμη παρεξήγη[illegible]; ὑπῆρξεν ἡ κυρίως αἰτία καὶ ἀφορμὴ τῆς ἐξεγέρσεως τῶν Ἰ[illegible]ικῶν Ὀργανώσεων, αὐτῆς τῆς κοινῆς γνώμης Θεσσαλονίκης [illegible] Β. Ἑλλάδος, τοῦ διχασμοῦ καὶ τῶν ἀντεγκλήσεων μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ἰσραηλιτῶν.

Ἀποκρούομεν τὰς βιαίας ἐνεργείας. Δὲν ἐνθαρρύνομεν τοὺς θερμοαίμους νεανίας. Δὲν συνιστῶμεν τὴν χρησιμοποίησιν μεθόδων ἀντικειμένων πρὸς τὸ Φιλελεύθερον πνεῦμα. Δὲν ἐπικροτοῦμεν τοὺς βανδαλισμοὺς καὶ συνιστῶμεν μετὰ τοῦ κ. Γονατᾶ ψυχραιμίαν καὶ ἀναμονὴν τῶν ἐνεργειῶν τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν. Φρονοῦμεν, ὅτι οἱ πάντες πρέπει νὰ πειθαρχήσουν εἰς τὸν νόμον. Ἡ Δικαιοσύνη μόνη εἶναι ἐκείνη, ἥτις δύναται νὰ ζητήσῃ τὸν λόγον ἀπὸ τὰ παρεκτραπέντα ἄτομα. Καὶ ἐνώπιον αὐτῆς καλούμενος ὁ ἀντιπρόσωπος τῶν Μακαμπῆ, ἂς δικαιολογήσῃ, ἂν δύναται, τὴν στάσιν, τὴν ὁποίαν ἐτήρησεν εἰς τὸ συνέδριον τῆς Σόφιας. Αἱ Ἐθνικαὶ Ὀργανώσεις, ἡ κοινὴ γνώμη τῆς Θεσσαλονίκης, μέσα εἰς τὴν ὁσερὰν διαμαρτυρίαν των ἔδειξαν ὁλόκληρον τὸν παλμὸν τῆς ἐθνικῆς των ψυχῆς καὶ ἔδωκαν εἰς πάντας νὰ ἐννοήσουν, ὅτι δὲν εἶναι διατεθειμένοι ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ δεχθοῦν προσβολὴν κατὰ τῆς Ἐθνικῆς των φιλοτιμίας. **Ὁ ρόλος των ὅμως ἐτελείωσεν. Πρέπει νὰ τελειώσῃ ἐκεῖ.** Πέραν τῆς διαμαρτυρίας καὶ τῆς ὑπερηφάνου ἀποδοκιμασίας κατὰ τοῦ φερομένου ὡς προδότου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ προχωρήσουν. Ἂν ὑπάρχῃ προδοσία, ἂν ὑφίσταται περίπτωσις ἐγκλήματος, ἐσχάτης προδοσίας, **εἶνε οἱ Ἑλληνικοὶ νόμοι ἐδῶ. Καὶ αὐτοὶ θὰ ὁμιλήσουν διὰ τὸν ἔνοχον.**

Τὸ Ἰσραηλιτικὸν στοιχεῖον ἐν τῷ συνόλῳ του νομοταγὲς καὶ εἰρηνικόν, συμμορφούμενον ἀπολύτως πρὸς τοὺς κειμένους νόμους τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, πρέπει νὰ παραμείνῃ ἥσυχον.

Ἐὰν ἡ παρεξήγησις τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησαν οἱ Ἑβραῖοι δημοσιογράφοι, οἱ Ἑβραῖοι βουλευταὶ καὶ γερουσιασταὶ καὶ τὰ περίεργα ἑβραϊκὰ ἐθνικιστικὰ σωματεῖα, συνετέλεσεν εἰς τὴν δημιουργίαν θορυβωδῶν εἰς βάρος τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐκδηλώσεων καὶ ἐδίχασεν τοὺς πολίτας τῆς Θεσσαλονίκης, τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ ζῶμεν διαρκῶς ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς παρεξηγήσεως αὐτῆς.

Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς διεχωρήσαμεν τὰ πράγματα. Κατελογήσαμεν τὴν εὐθύνην εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον τῶν Μακαμπῆ καὶ ἠξιώσαμεν αὐτοῦ τὴν τιμωρίαν. Ἐπιμείναμεν ὅτι ἡ Ἑβραϊκὴ ὁλότης τῆς Θεσσαλονίκης **δὲν εὐθύνεται καὶ δὲν μετέχει ποσῶς εἰς τὴν κατηγορίαν.** Ἂν δὲ τὰ πράγματα ἔλαβον ἄλλην τροπήν, ἡ εὐθύνη βαρύνει ἐκείνους οἵτινες ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν μετέτρεψαν τὴν ὑπόθεσιν τῶν Μακαμπῆ εἰς ζήτημα Ἑβραϊκῆς φυλῆς.

***

Ἀπὸ τὴν ὅλην ὅμως αὐτὴν ὑπόθεσιν ἀνακύπτει μία μεγάλη καὶ ὁσερὰ ἀλήθεια: Ὅτι μεταξὺ τοῦ Χριστιανικοῦ καὶ Ἑβραϊκοῦ στοιχείου τῆς Θεσσαλονίκης ὑπάρχουν παρεξηγήσεις πολλαὶ καὶ μεγάλαι. Χάρις εἰς τὰς παρεξηγήσεις αὐτὰς εἶναι εὔκολον ἑνὸς σπινθῆρ νὰ δημιουργήσῃ πυρκαϊὰν καὶ μία ἀστραπὴ ἔκρηξιν φθόρων. Διαπιστοῦται ὅτι δὲν ὑφίστανται ἀμοιβαία ἐμπιστοσύνη. Εἶναι φανερὸν ὅτι δὲν ὑπάρχει συγγένεια αἰσθημάτων καὶ σκέψεων. Εἶναι κατάδηλον ὅτι τὰ δύο στοιχεῖα χωρίζει ἕνα ἀόρατον χαράγγιον σιγκὸν τεῖχος καὶ ὅτι ἐν ἀντιθέσει πρὸς πᾶσαν διαβεβαίωσιν, χάσμα μέγα ἐστήρικται μεταξὺ ἡμῶν καὶ αὐτῶν. Ὑπάρχουν διβαίως αἱ ἐξαιρέσεις. Δὲν ἀπέλειπαν οἱ ἄνθρωποι τόσον ἐντεῦθεν ὅσον καὶ ἐκεῖθεν οἵτινες εἰργάσθησαν διὰ τὴν συνεννόησιν μεταξὺ τῶν δύο στοιχείων. Ἀλλ' αἱ προσπάθειαί των, ἡ δρᾶσις τῶν, αἱ ἐνέργειαί των ἀπέτυχον καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν καὶ οὕτω εἴκοσι ὁλόκληρα ἔτη ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλονίκης παρατηρεῖται μάρτυρες ἑνὸς γεγονότος θλιβεροῦ ὅτι ὁ Ἰσραηλιτικὸς κόσμος τῆς Θεσσαλονίκης παρέμεινε μακρὰν ἡμῶν χωρὶς ν θελήσῃ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἱστορίαν μας, εἰς τὰς σκέψεις μας εἰς τὰ αἰσθήματά μας διὰ τὸν τόπον αὐτόν.

Δὲν εἶνε τοῦ παρόντος νὰ ἐξετάσωμεν καὶ νὰ ἀνεύρωμεν τὰς αἰτίας τῆς ἀξιοθρηνήτου αὐτῆς καταστάσεως. Ἄλλως τε λίγο πολὺ ὅλοι τὰς γνωρίζομεν. Ἀλλὰ εἶνε δυνατὸν νὰ διαρκέσῃ ἐπ' ἄπειρον ἡ κατάστασις αὐτή; Εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ συνεργασία τῶν δύο στοιχείων, ὅταν τὰ χωρίζει παρεξήγησις ἐξωθοῦσα τὰ πράγματα μέχρι σκληροῦ μίσους; Εἶνε δυνατὸν Ἕλληνες καὶ Ἑβραῖοι νὰ συνεργασθοῦν ὑπὲρ τῆς κοινῆς Πατρίδος ὅταν καταφώρως ὡρισμένοι ὑπὲρ—Ἐθνικόφρονες ἐκ τοῦ τελευταίου στοιχείου ἀναστηλώνουν μίαν ἄλλην σημαίαν ἀπέναντι τῆς Ἑλληνικῆς;

Ὅλα αὐτὰ εἶνε ἐρωτήματα τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ θέσουν πρὸ αὐτῶν οἱ παράγοντες ἐκεῖναι οἵτινες πιστεύουν εἰς τὸ δυνατὸν τῆς ἀφομοιώσεως τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ στοιχείου μὲ τὸ Ἑλληνικόν.

Ἡμεῖς προτείναμεν δι' αὐτὸ τὴν συγκράτησιν μεγάλου συνεδρίου ἐξ ἀντιπροσώπων καὶ τῶν δύο στοιχείων, τὸ ὁποῖον νὰ συζητήσῃ ἐφ' ὅλων τῶν ζητημάτων καὶ νὰ ἄρῃ τὰς παρεξηγήσεις. Διότι, διατί νὰ καταφεύγωμεν εἰς στρουθοκαμηλισμοὺς καὶ ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν καὶ νὰ προχωρῶμεν εἰς ἀνακοινωθέντα μὲ ἐπίπλαστον εὐγένειαν εἰς δηλώσεις καμωμένας μὲ τὸ γάντι τῆς λεπτῆς πολιτικῆς; Τὰ πράγματα τίθενται ὡς ἑξῆς: **Ζῶμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ζῶμεν διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἀξιοῦμεν καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ζοῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ ζοῦν διὰ τὴν Ἑλλάδα.** Ἡ ἀξίωσίς μας δὲν εἶναι ὑπερβολική. Εἶναι ἁπλῆ ἀξίωσις ἑνὸς λαοῦ ὁ ὁποῖος ἐπὶ ἑκατονταετηρίδας ἔχυσε τὸ αἷμα του διὰ νὰ ἔχῃ ἐλευθέραν τὴν γῆν εἰς τὴν ὁποίαν ζῇ καὶ κινεῖται σήμερον.

Θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς ἂν εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἐθνικῶν Σωματείων, τῶν ὁποίων ἐζητήθη ἡ διάλυσις καὶ ἄπινα σήμερον ἀποτελοῦνται μόνον ἀπὸ Χριστιανοὺς προσέλθουν αὔριον καὶ κατατχθοῦν Ἰσραηλῖται. Αὐτὸ θὰ σημάνῃ ὅτι μᾶς ἠγνόησαν. Ὅτι ἔχουν τοὺς αὐτοὺς μὲ ἡμᾶς Ἐθνικοὺς παλμοὺς καὶ ὅτι ζῶντες εἰς τὴν Ἑλλάδα, ζοῦν διὰ τὴν Ἑλλάδα.

ΝΙΚΟΣ ΦΑΡΔΗΣ

Ἡ «Μακεδονία» εἰς τὰς ἐπαρχίας

Η ΕΚΟΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΕΝΑ ΘΑΥΜΑ, ΜΙΑ ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΣ
Η ΛΕΠΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Β'.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ. Ἰούνιος (Τοῦ ἀπεσταλμένου μας).— Δὲν ξέρω ἂν ὑπάρχῃ σ' ἄλλη ἐπαρχιακὴ πόλι ἕνα τόσο μεγάλο καὶ λαμπρὸ ἐκπαιδευτικὸ μέγαρο, σὰν αὐτὸ ποὺ στεγάζει τὸ Διδασκαλεῖον τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως. Ἀλλὰ τί σημαίνει; Καὶ τὸ μεγαλοπρεπέστατον αὐτὸ ἐκπαιδευτικὸν μέγαρον πρέπει νὰ τὸ θαυμάζῃ κανεὶς μόνον ἀπ' ἔξω. Ὅταν θὰ εἰσέλθῃ μέσα, θὰ τὸν πιάσῃ ἡ ἀποκαρδίωσις μὲ τὴν κρατικὴ τσιγκουνιά. Τὰ γραφεῖα τῆς Διευθύνσεως ἐπὶ παραδείγματι, εἶνε γυμνά, χωρὶς ἔπιπλα, χωρὶς βιβλιοθήκην, χωρὶς τίποτε τέλος ποὺ νὰ τὸ παρουσιάζῃ ἐπίσημα καὶ ἐπιβλητικά. Καὶ οἱ αἴθουσες τῆς διδασκαλίας ἔχουν κάτι θρανία ξεχαβαλωμένα ποὺ ἀπατελοῦν μιὰ μεγάλη ἀνορθογραφία μέσα σὲ μιὰ τόσον περίλαμπρη οἰκοδομή.

Ἡ Σχολικὴ Ἐπιτροπὴ ἀγωνίζεται, προσπαθεῖ νὰ βγάλῃ καὶ ἀπὸ τὴ μυῖγα ξύγκι, κατὰ τὴν παροιμίαν, γιὰ ν' ἀνταποκριθῇ, ἀλλ' αἱ ἀνάγκαι τοῦ Διδασκαλείου εἶνε πολλαὶ καὶ δὲν τὶς προφθάνει. Πρέπει νὰ ἐπέμβῃ τὸ Κράτος, νὰ διαθέσῃ ἕνα μικρὸ ποσόν, ὥστε νὰ συμπληρωθοῦν αἱ ἐλλείψεις καὶ τὸ θαυμάσιον αὐτὸ μέγαρον νὰ μὴ παρουσιάζεται ἀπ' ἔξω μόνον κοῦκλα..... Ὁ Δῆμος ἀτυχῶς δὲν ἔχει τὰ μέσα νὰ ἔλθῃ ἀρωγὸς παρ' ὅλην τὴν καλὴν θέλησιν τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς. Ὁ προϋπολογισμός του μόλις φθάνει τὰ τρία ἑκατομμύρια τὰ ὁποῖα ποὺ νὰ πρωτοδιατεθοῦν;

Παρ' ὅλας τὰς ἐλλείψεις ὅμως καὶ παρ' ὅλην τὴν κρατικὴν τσικουνιὰ μέσα στὸ Διδασκαλεῖο γίνεται μία ἐργασία ἀξιοθαύμαστη. Δὲν ἔχει κανεὶς, παρὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἔργων τῶν μαθητῶν καὶ τῶν μαθητριῶν, ποὺ ἄνοιξε στὴ μεγάλη γκαλερί, γιὰ ν' ἀντιληφθῇ πῶς ἐργάζονται ὅλοι ἐκεῖ μέσα, διδάσκοντες καὶ διδασκόμενοι. Ἐκτίθενται ἔργα ζωγραφικῆς καὶ ἔργα ἐγχαρακτικῆς, πλαστικῆς καὶ σχεδιογραφίας, ἀρχιτεκτονικῆς καὶ τοπογραφικῶν ἐφαρμογῶν, κοσμηματογραφίας καὶ ξυλογλυπτικῆς, διακοσμητικῆς καὶ χειροτεχνίας, ἔργα ποὺ σοῦ δίνουν τὴν ἐντύπωσι, ὅτι βρίσκεσαι μᾶλλον σὲ Πολυτεχνεῖο, παρὰ σὲ διδασκαλεῖο. Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ δὲν μοιάζουν γιὰ ἔργα μαθητῶν. Ἔχουν γραμμὴ καὶ πινελιὰ καὶ μαεστρία τόση, ποὺ σὲ πείθουν, ὅτι κάποιος καλλιτέχνης ἔβαλε τὸ χεράκι του κι' ἔχουν αὐτὴν τὴν ἐπιτυχία.

Καὶ ὅμως. Ὅλα τὰ ἀριστουργήματα αὐτὰ ποὺ ἐκτίθενται τόσον πλούσια εἶνε ἔργα τῶν μαθητῶν καὶ τῶν μαθητριῶν τῶν αὐριανῶν διδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν, ποὺ θὰ σκορπισθοῦν σὲ πόλεις καὶ χωριὰ νὰ μεταδώσουν τὶς γνώσεις των στὰ μικρὰ Ἑλληνόπουλα. Κι' ὁ καλλιτέχνης ποὺ πέρασε ἀπ' ἐκεῖ μέσα δὲν ἔβαλε καθόλου τὸ χεράκι του. Ὁ καθηγητὴς κ. Κ. Σέττας ἐκοπίασε, ἐπέμεινε, εἰργάσθη μ' ὅλη τὴ δύναμί του, νὰ διδάξῃ μόνον, νὰ ὑποδείξῃ, νὰ διαφωτίσῃ, νὰ δημιουργήσῃ τέλος μαθητὰς μὲ καλλιτεχνικὴ ψυχή, μὲ αἰσθητικὴ ἀντίληψι, μὲ διάθεσι γιὰ ἐργασία.

Περάστε σ' αὐτὴν τὴν αἴθουσα. Καὶ προσέξατε καλὰ τὰ ἔργα ποὺ ἐκτίθενται ἐκεῖ μέσα. Εἶναι τὸ ἱερὸν τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς τῆς τέχνης ποὺ τὴν ἀνήγειραν τὰ φιλότιμα παιδάκια καὶ τὰ κοριτσόπουλα τοῦ Διδασκαλείου. Ἡ ἀναπαράστασις τοῦ βράχου τῆς Ἀκροπόλεως μὲ τὸν Παρθενῶνα, τὸ Ἐρεχθεῖον, τὰ Προπύλαια, τὸ Διονυσιακὸν Θέατρον καὶ τὸ Ὠδεῖον τοῦ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ εἶναι ἔργον ποὺ ἔγινε μὲ ἐπιτυχία καὶ λεπτότητα καὶ προκαλεῖ τὸν θαυμασμὸ καὶ τὴν γενικὴ κατάπληξι. Ἔπειτα ἡ ἀναπαράστασις τῆς Ἁγίας Σοφίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔργο κι' αὐτὸ καμωμένο μὲ ὑπομονή, ἀνάγλυφος χάρτης τῆς Ἑλλάδος καὶ τόσα ἄλλα κομψοτεχνήματα δείχνουν τὴν ἐργασία ποὺ συντελεῖται μέσα στὸ Διδασκαλεῖο κατὰ τρόπον ἀξιέπαινον. Ὁ Διευθυντής του κ. Σκαλισιάδος, ἕνας ἀριστος παιδαγωγός, δικαιοῦται νὰ καυχᾶται, ὁ δὲ καθηγητὴς τῶν τεχνικῶν ἔργων κ. Κ. Σέττας δικαίως ἀπέσπασε τὰ θερμὰ συγχαρητήρια τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ κοινοῦ τῆς καλῆς αὐτῆς Θρακικῆς πολίχνης, ποὺ παρουσιάζεται ἔτσι προοδευτικὴ μὲ θαυμασίαν ἐπίδοσιν τῆς σπουδαζούσης νεολαίας της στὰ ἔργα τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐφαρμογῆς.

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐκθέσεως ὠργανώθηκε καὶ δεκάδραχμον λαχεῖον ὑπὲρ τῆς Σχολικῆς Βιβλιοθήκης μὲ δῶρα διάφορα, ἀντικείμενα ἀπὸ τὰ βραβευθέντα ἔργα ἀξίας 15 χιλιάδων δραχμῶν. Ἔτσι οἱ μαθηταὶ προσέφεραν διπλῆ ὑπηρεσία. Θὰ πλουτίσουν τὸ Σχολεῖο τους καὶ μὲ βιβλιοθήκη πρὸς ἐκδίκησιν τῆς κρατικῆς τσιγκουνιάς».

Κ. ΣΚΑΛΤΣΑΣ

Ἡ ἀναπαράστασις τῆς Ἀκροπόλεως, ἔργον τῶν μαθητῶν τοῦ Διδασκαλείου

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΞΕΝΙΚΟΝ ΣΩΜΑ

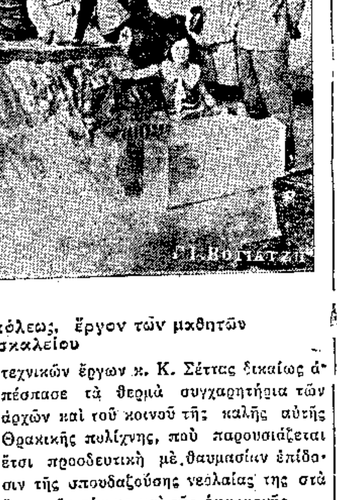

Ὁ κ. ΖΑΠΠΟΛΙ

ὁ νέος Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἰταλίας, ὅστις ἀνέλαβε χθὲς τὰ καθήκοντά του.

Τὰ ταξίδια τοῦ «Ἄρεώς» μας

ΜΕ ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ ΣΤΑ ΛΙΜΑΝΙΑ ΤΩΝ ΓΕΙΤΟΝΩΝ

Ὁ «Ἄρης» ἐπιδεικνύει ὑπερήφανα τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν παντοῦ.— Οἱ γύροι τοῦ τρίτου ταξιδίου.—Στὴν Ραγοῦζα, μία Γιουγκοσλαβικὴ λουτρόπολι.— Οἱ δόκιμοί μας εἶναι γεμάτοι ἐνθουσιασμόν.—Αἱ ἐντυπώσεις τῶν ἀπὸ τὴν Δαλματικὴ πόλι καὶ τὶς Δαλματέζες.

Αἱ ἐντυπώσεις ἑνὸς δοκίμου

ΡΑΓΟΥΖΑ (Ντουμπρόβνικ) Σερβίας Ἰούνιος (ἐκτάκτου συνεργάτου μας).— Ὁ «Ἄρης», τὸ ἐκπαιδευτικὸ καράβι τῶν Δοκίμων, σέτος ἐκτελεῖ τὸ τρίτο του ταξίδι, στὸ ἑξωτερικό. Θὰ φέρῃ πάλι στὰ ξένα λιμάνια τὴν ὑπερηφάνεια μας μὲ τὴν ἴδια θριαμβευτικὴ σεμνότητα, μὲ τὴν ἴδια λαμπρότητα ὅπως καὶ πέρυσι.

Τριακόσιες πενήντα ψυχὲς βρίσκονται στὸ ἱστιοφόρο αὐτὸ τῶν 2300 τόννων. Δόκιμοι, ναυτόπαιδες, ἀρμενισταί, ὑπαξιωματικοί κι' ὅ,τι ἐκλεκτὸ ἔχει σὲ στελέχη τὸ Ἑλληνικὸ πολεμικὸ ναυτικό. Μολονότι εἶναι τὸ δυσκολώτερο πρᾶγμα νὰ κυβερνηθῇ ἕνα τόσο μεγάλο καράβι μὲ πανιά, ἐν τούτοις τὸ πολυποίκιλο αὐτὸ πλήρωμα χειρίζεται τὸν «Ἄρη» σᾶν νᾶ-αν κοτεράκι. Ἔχει μπῆ στὴν ψυχὴ καθενὸς ἡ σημασία τῆς ἱστιοφορίας καὶ τοῦ ἀνέμου, καὶ κεῖνα τὰ τεράστια μουσαμαδένια πανιά του, δίνουν σ' αὐτοὺς ποὺ τὰ δουλεύουν, τὴν ἐντύπωση μαντιλιῶν.

Μὰ τὸ καλλίτερο πλήρωμα τοῦ καραβιοῦ, τὸ διαλεχτότερο, τὸ ἐργατικώτερο, εἶναι ἀσφαλῶς οἱ Δόκιμοι. Παιδιὰ ὅλοι τους δεκάξη ὡς εἴκοσι χρονῶν, ἀ ὅμως δὲν φαντάζομαι νὰ ὑπάρχουν συνομήλικοί τους στὸν κόσμο ποὺ νὰ δουλεύουν περισσότερο. Ἐδῶ μέσα μιὰ θεότης βασιλεύει: ἐργασία. Κι' αὐτὴν τὴν θεότητα τὴν ἔχουν ἐνστερνιστῆ καὶ προσκυνήσει ὅλοι, ἀπ' τὸν Κυβερνήτη ὡς τὸν τελευταῖο ἀρμενιστή. Κι' οἱ Δόκιμοι μὲ τὴν σειρά τους δουλεύουν. Περισσότερο κι' ἀπ' τοὺς ἄλλους. Ἀλλὰ ἄμα ἀντικρύσει κανεὶς τοὺς ξυπόλυτους αὐτοὺς πουστρωμένους, ποὺ ἀνεβοκατεβαίνουν σὲ ἑξάχια ἀκούραστοι, τολμηροί, ἡλιοκαμμένοι καὶ...βουτημένοι στὴν βρῶμα, θὰ δυσκολευθῇ πολὺ νὰ ἀναγνωρίσῃ τοὺς χρυσοφορτωμένους λεπτεπίλεπτους ἀριστοκράτες ποὺ γυρίζουν στοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας ἀψηφοι καὶ... κατακτηταί. Δὲν διαφέρουν τώρα καθόλου ἀπὸ τοὺς θαλασσοδερμένους ἀρμενιστὰς τοῦ «Ἄρεως». Τριῶν καλοκαιριῶν ξταξίδια τοὺς χαλυβδώσαν στοὺς κόπους, τοὺς γιγαντώσαν στὴν δουλειά, τοὺς βεριέψαν. Χωρὶς καμμιὰ ὑπερβολὴ στὶς ἐκφράσεις. Ὅποιος παρακολουθήσει τοξείδι τοῦ «Ἄρεως» βλέπει ὁλοκάθαρα τὶ δύναμη χαρίζει αὐτὴ ἡ βασανισμένη, ἡ σχεδὸν πειρατικὴ ζωὴ τοῦ καραβιοῦ αὐτουνοῦ. Εἶναι ἕνα γιγαντιαῖο καμίνι ποὺ χαλυβδώνει χαρακτῆρας καὶ μπράτσα.

— Τέσσερις μέρες ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς, ποὺ περνᾶν ἀργά, ἀργά, ἀβίαστες καὶ κουραστικές. Φύγαμε ἀπ' τὸ Φάληρο τὴν Δευτέρα 15 Ἰουνίου. Τὸ μεσημέρι τῆς μέρας αὐτῆς, εἴχαμε σύντομη ἐπιθεώρηση τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, καὶ στὶς 7 τὸ βράδυ, πρὶν ἀκόμη σβύσῃ καλὰ-καλὰ στ' οὐτιὰ μας ἡ φωνὴ τοῦ φλογεροῦ ὑπουργικοῦ λόγου, ξεκινήσαμε σφιγμένη καρδιά. Σιγὰ-σιγὰ χάθηκαν τὰ σπίτια τοῦ Φαλήρου. Κι' ἡ Ἀθήνα μᾶς ἔστειλε ἕνα τελευταῖο ἀποχαιρετισμό, μὲ τὴν ἀντανάκλαση τοῦ ἡλίου πάνω στὰ τζάμια τῶν σπιτιῶν της.

***

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ βρισκόμαστε στὸν Πατραϊκό, λίγο πιὸ ἔξω ἀπ' τὸ Ρίο. Ἕνας ἐλαφρὸς Ζέφυρος ἔδωσε τὴν εὐκαιρία στὸν κυβερνήτη νὰ ἀνεβάσῃ τοὺς Δοκίμους πενήντα φορὲς ἕως τὸ Φασώνιο, ὅπου ὕψος 43 μέτρων δηλαδὴ γιὰ νὰ ἀνοίξουν τὰ πανιά. Γύρω μερικοὶ ψηφάδες στὶς βάρκες τους κύταζαν ἐκπληκτοι τὸ μεγαλόπρεπο θέαμα ποὺ παρουσίαζε ἀφουσκωμένος κι' ὁλόσπρος ὁ Ἄρης.

Αὐτὴ ἦταν ἡ ἀρχή. Δηλαδὴ ἡ ἀρχὴ τῶν βασάνων. Ὕστερα ἀπὸ λίγο ἔκοψε ὁ ἀέρας καὶ τὰ πανιὰ μαζευτήκαν. Τὸ βράδυ, μπαίνοντας στὸ Ἰόνιο δεχτήκαμε μερικὲς πνοὲς τοῦ Μπάτη καὶ ψυσικὰ τὰ ξαναστήξαμε. Νέο ξεβέωμα. Σὲ λιγάκι ἔκοψε πάλι ὁ μπάτης καὶ ἐποσῃ ὥρες μετὰ τὸ μεσημέρι, καὶ τότε πέφτουμε στὸν μεσημεριάτικο μολυβένιο ὕπνο σὰν πτώματα. Τὸ βράδυ μετὰ τὴν ἀπογευματινὴ βάρδια, μερακλώνονται δόκιμοι καὶ πλήρωμα καὶ ξεσπᾶν σὲ ξελιγωμένες καντάδες πάνω στὸ κατάστρωμα, ὅπου ἡ Ριμκα πρωταγωνιστεῖ πάντα. Κι' ὕστερ' ἀπὸ λίγο, τὶς ἀπολαύσμιες αὐτὲς ὧρες διαδέχονται οἱ λιγοστὲς ὧρες τοῦ ὕπνου—μὰ ποὺ εἶναι ἀκόμη πιὸ ἀπολαυστικές.

Ἡ μονότονες καὶ στερεότυπες αὐτὲς μέρες δὲν ὑπῆρξαν εὐτυχῶς καὶ πολλές. Τὴν παρασκευὴ τὸ ἀπόγευμα βρισκόμαστε μπρὸς στὸ πρῶτο λιμάνι τοῦ προορισμοῦ μας. τὴν Δαλματικὴ λουτρόπολη Ραγοῦζα. Δέν ἀγκυροβολήσαμε ἐκεῖ, γιατὶ δὲν μᾶς ἔδινε καμμὶ ἀσφάλεια αὐτὸ τὸ μέρος, ἀλλὰ στὸν θαυμάσιο ὅρμο τοῦ προαστείου Γραβόσα. Ἐκεῖ εἶναι ὁ Γιουγκοσλαυϊκὸς ναύσταθμος καὶ ἡ σχολὴ τῶν Δοκίμων.

**\